

Metsätalouden määräaikaisen kannustejärjestelmän valmistelutilanne

Bioenergiapäivä 24.10.2022

Antti Leinonen

MMM

Valmistelutilanne

- Korvaa voimassa olevan KEMERA-tukijärjestelmän
 - Tavoitteena saattaa voimaan 2024 vuoden alusta, KEMERA-tukea voisi hakea syksyyn 2023 saakka
 - Hallituksen esitys annettu eduskunnalle (167/2022 vp)
 - Käsiteltävä MMv:ssä
 - Eduskunnan hyväksyntä 2022 loppuun mennessä
 - Valtioneuvoston asetus, jossa asetetaan tarkemmat tukiehdot parasta aikaa lausunnolla (<https://mmm.fi/lausunnolla>) 18.11.2022 saakka
 - Tukijärjestelmän notifiointi komissiossa alkuvuodesta 2023
 - Kannustejärjestelmän voimaantulo erillisellä valtioneuvoston asetuksella notifiointin jälkeen vuoden 2023 aikana

Suurimpia muutoksia nykyiseen tukijärjestelmään verrattuna

- Taimikon ja nuoren metsänhoito yhtenä työlajina (ml. vanha taimikon varhaishoito)
 - de minimistukena, hakemus työn valmistumisen jälkeen
- Tuhkalannoituskelpoisuus puuston määrän perustuen
- Suometsänhoitosuunnitelman laadintaan tukea
 - Ei tukea ojan kaivuun, ainoastaan vesiensuojeluun ja piennartasanteisiin
- Tukea yhden tilan tien perusparannukseen
- Ympäristötukeen kannustinkorvaus kuolleeseen puuhun perustuen
- Luonnonhoitoa myös suoraan maanomistajien itsensä tekemän hakemuksen perusteella
- Kulotus omaksi työlajikseen

Taimikon ja nuoren metsän hoito

- Minimi pinta-ala 1 ha
 - Ei enää minimi kuvionkokovaatimusta → jatkuvan kasvatuksen kohteet voivat saada tukea
- Pituus 0,7 – 12 m
 - Kemeran läpimittavaatimus ($d = 16$ cm) vastaa havupuuvaltaisissa metsissä pituusvaatimusta ($h = 12$ m)
 - Harkittavana oma pituusraja lehtipuuvaltaisille nuorille metsille
- Jäävän puuston määrä
 - Alle 3 m: ei kasvua haittaavaa lehtipuustoa
 - 3-8 m: enintään 2 500 kpl/ha
 - Yli 8 m: enintään 1 500 kpl/ha, kun pääpuulaji havupuu ja enintään 1 300 kpl/ha, kun pääpuulaji koivu
- Monimuotoisuuden huomioiminen
 - Hoitotyössä tulee välttää lehtipuuston puistoa niissä tilanteissa, kun lehtipuusto ei haittaa kasvatettavan jakson kasvatusta ja se sopii kasvatettavaksi puustoksi yhdessä pääpuulajin kanssa
 - Kohteelle voi jättää hoitamattomia alueita alle 10 % pinta-alasta
 - Pienpuun keruussa tulee jättää keräämättä kuolleet pysty- ja maapuut

Terveyslannoitus

- Minimi pinta-ala 2 ha
- Alueen vesitalous on kunnossa
- Maaperä ei saa olla vettä läpäisemätöntä savikkoa
- Puustoa vähintään 70 m³/ha tai 0,7 m kasvatuskelpoinen taimikko, jossa varhaishoito tehty
 - Pienaukoissa voidaan poiketa taimikkoa koskevista vaatimuksista
 - Kemerassa rajana Ptkg
- Lannoitetta tarpeen mukaan
- Vesiensuojelu huomioitava levityksessä
 - Suojakaistat vesistöjen rannoille
 - Lannoitetta ei ojiin
 - Levitys sulan maan aikaa pl. tuhka

Suometsän hoito

- Suunnittelu-alue
 - Minimi pinta-ala 5 ha
 - Pääasiassa metsämaata
 - Ei edellytetä yhtenäistä aluetta
 - Samalla suoalueella tai sen osa-valuma-alueella
- Luontokohteet
 - Metsälain erityisen tärkeät elinympäristöt
 - Vesilain vesiluontotyytit
 - Luonnonsuojelualueet, Natura 2000-verkoston alueet, uuden luonnonsuojelulain 67 §:n tiukasti suojellut luontotyytit, 80 §:n lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä ELY:n rajauspäättöksellä 66 §:n suojellut luontotyytit, 79 §:n ja 81 §:n lajien esiintymäpaikat

Suometsän hoito

Vesiensuojelusuunnitelman sisältö

- Lähin vesistö ja sen veden korkeus
- Kuvaus vesiensuojelutoimenpiteistä
 - Sijainti, mitat, toteutustapa
 - Mitoituksessa käytetyt tiedot mm. vesimäärä ja valuma-alueen rajat
 - Arvio tehokkuudesta
- Metsänkäsittelytoimien sijainti, toteutustapa ja suunniteltu toteutusaika
 - Mitoituksessa huomioitava myös muiden tehdyt ja suunnitellut toimenpiteet
- Eroosiohaittojen esiintyminen ja niiden korjaaminen
- Esiintyykö alueella happamia maita

Suometsän hoito

- Suunnittelussa huomioitava: kuivatustila alueen eri osissa, puuston kasvuolosuhteet, turpeen hajoamisesta seuraavat ilmasto- ja vesistövaikutukset ja vaikutukset monimuotoisuudelle
- Suunnitelmaan sisällyttävä jatkuvan kasvatuksen, terveyslannoituksen ja muiden vedenpinnan sääntelykeinojen mahdollisuudet
- Tarpeetonta ojien kunnostusta tulee välttää
- Piennartie voidaan tehdä lähimmälle kantavalle maapohjalle asti
- Laskuojat: sijainti, kunto, kunnostustarve, kunnostetaanko/jätetäänkö kunnostamatta, suunniteltu kaivuusyvyys
- Kuivatusojat: sijainti, kunto, perustelut kunnostamiselle, suunniteltu kaivuusyvyys
 - Tarpeellinen, jos puusto määrä, turpeen laatu ja ojien kunto yhdessä luovat epäsuotuisan kuivatustilan puuston kasvulle, eikä sitä pystytä korjaamaan muilla toimilla
- Täydennysojat: sijainti, perustelut täydennystarpeelle, suunniteltu kaivuusyvyys
 - Tarpeellinen, jos puuston kasvu lisääntynyt aiemman ojituksen johdosta, täydennysojien kaivaminen taloudellisesti tarkoituksenmukista ja ettei ylimääräistä haittaa synny
 - Korjataan puutteellinen tai virheellinen ojitus, estetään vesistöhaittojen syntyminen tai ohjataan vedet vesiensuojelurakenteeseen

Yksityistien perusparannus

- Minimi pituus: 500 m
- Voi sisältää uuden tien tekemistä enintään 10 %, max 500 m
- Tietiheys
 - Enintään 15 m/ha
 - Jos poistetaan metsäkuljetusta estävää maastovaikeus enintään 18 m/ha
- Tavoitekantavuus: 40-60 MPa
- Metsäkuljetusten osuus: 30 %
- Tien leveys: 3,6 m
- Edellytetään, että tien kunnossapidosta on huolehdittu

Uuden metsätien tekeminen

- Minimi pituus
 - 500 m, jos vuotuinen hakkuumäärä vähintään 3 m³/ha
 - 800 m, jos vuotuinen hakkuumäärä alle 3 m³/ha
- Tietiheys
 - Enintään 15 m/ha
 - Enintään 8 m/ha, jos vuotuinen hakkuumäärä alle 3 m³/ha
 - Jos poistetaan metsäkuljetusta estävää maastovaikeus +3 m/ha
- Tavoitekantavuus: 40-60 MPa
- Metsäkuljetusten osuus: 50 %
- Tien leveys: 4 m

Ympäristötuki

- Tuen kohdentaminen
 - Ensisijassa metsälain 10 §:n kohteet
 - Muut monimuotoisuuden kannalta arvokkaat kohteet
- $Tuki = A + B + C$
 - a) Vähäisen haitan ylittävä puuntuotannon menetys = $(\text{Peruskorvaus} + \text{hakkuuarvokorvaus} - \text{omavastuu}) / 3$
 - Peruskorvaus = alkavat hehtaarit * keskikantohinta * 10
 - Hakkuuarvokorvaus = puuston määrä * kekikantohinta
 - Peruskorvaus = 4 % tai 3 000 euroa
 - b) Sopimuksen valmistelu = $\max 0,2 * A$
 - c) Kannustinkorvaus kuolleelle puulle = $\max 0,2 * A$
 - Kuolleen puuston määrä ja laatuvaatimukset täyttäjien kuvioiden pinta-ala / ympäristötuen pinta-alalla * 0,2
 - Kuolleen puun määräraamus: kuviolla vähintään 20 m³/ha ja 10 m³
 - Kuolleen puun laatuvaatimus: kuollut läpimitaltaan vähintään 15 cm

Kulotus

- Vähintään 2 ha
- Ravinteisuudeltaan vähintään kuivahko kangas
- Tulee jättää yli 15 cm säästöpuita
 - Alle 4 ha: vähintään 20 m³
 - Yli 4 ha: vähintään 5 m³/ha
 - Poltettava (mutta ei tuhkaksi)

